

-
- Wet van 10 maart 1988, houdende maatregelen ter beperking van het tabaksgebruik, in het bijzonder ter bescherming van de niet-roker
 - Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben, dat het wenselijk is in het belang van de volksgezondheid regelen te stellen ter beperking van het gebruik van tabak en meer in het bijzonder ertoe strekkende hinder voor hen die geen tabak gebruiken tegen te gaan;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

- **§ 1. Begripsbepalingen**

- **Artikel 1**

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- o **a.** tabaksproducten: producten die voor roken, snuiven, zuigen of pruimen bestemd zijn en die, al is het slechts ten dele, uit tabak bestaan, ook indien genetisch gemodificeerd;
- o **b.** Onze Minister: Onze Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport;
- o **c.** bijlage: de bijlage bij deze wet;
- o **d.** reclame: elke handeling in de economische sfeer met als doel de verkoop van tabaksproducten te bevorderen en elke vorm van commerciële mededeling die het bekendheid geven aan of het aanprijzen van een tabaksproduct tot doel dan wel rechtstreeks of onrechtstreeks tot gevolg heeft, met inbegrip van reclame waarmee, zonder het tabaksproduct rechtstreeks te noemen, wordt getracht het reclameverbod te omzeilen door gebruik te maken van een naam, merk, symbool of enig ander onderscheidend teken van een tabaksproduct;
- o **e.** sponsoring: elke openbare of particuliere economische bijdrage aan een activiteit, evenement of persoon, die het bekendheid geven aan of het aanprijzen van een tabaksproduct tot doel dan wel rechtstreeks of onrechtstreeks tot gevolg heeft;
- o **f.** tabaksverkooppunt: iedere plaats waar tabaksproducten aanwezig zijn voor het bedrijfsmatig of anders dan om niet verstrekken;
- o **g.** tabaksspeciaalzaak: een inrichting, zijnde een winkel of een onderdeel daarvan, met een afsluitbare eigen toegang, waarin een totaal assortiment aan tabaksproducten van ten minste 90 merkenversies aanwezig is voor het bedrijfsmatig of anders dan om niet verstrekken en:

-
- 1°.met een verkoopvloeroppervlakte van minimaal 10 m², of,
 - 2°.met een verkoopvloeroppervlakte van minder dan 10 m², die reeds voor 1 januari 2001 als tabakszaak stond ingeschreven bij de Kamer van Koophandel;
 - h.teer: het ongezuiverde water- en nicotinevrije condensaat van rook;
 - i.nicotine: nicotinealkaloiden;
 - j.ingrediënten: stoffen of bestanddelen, met uitzondering van tabaksbladeren en andere natuurlijke of niet-getransformeerde delen vande tabaksplant, die bij de productie of de bereiding van tabaksproducten worden gebruikt en nog in het eindproduct aanwezig zijn, al dan niet in gewijzigde vorm, met inbegrip van papier, filter, inkt en kleefstoffen;
 - k.diensten van de informatiemaatschappij: diensten in de zin van artikel 1, tweede lid, van [richtlijn nr. 98/34/EG](#) van het Europees Parlement en de Raad van 22 juni 1998 betreffende een informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij (PbEG L 204).

- **§ 2. Aanduiding, samenstelling en verbod tabaksproducten**

- **Artikel 2**

- 1.Bij algemene maatregel van bestuur worden in het belang van de volksgezondheid eisen gesteld, waaraan tabaksproducten moeten voldoen ter zake van aanduidingen die moeten voorkomen op de verpakking waarin zij aan particulieren worden verstrekt. Indien de aanduiding betrekking heeft op de samenstelling van de producten kan bij of krachtens de maatregel een daarbij omschreven methode van onderzoek worden aangewezen, die bij uitsluiting beslissend is voor de vaststelling of met betrekking tot het produkt al dan niet de juiste aanduiding is gebezigd.
- 2.Bij algemene maatregel van bestuur kunnen in het belang van de volksgezondheid eisen worden gesteld, waaraan tabaksproducten moeten voldoen ter zake van de samenstelling, zoals het nicotinegehalte en de hoeveelheden teer en koolmonoxyde die bij de verbranding ontstaan. Bij of krachtens de maatregel kan een daartoe omschreven methode van onderzoek worden aangewezen, die bij uitsluiting beslissend is voor de vaststelling of met betrekking tot een produkt al dan niet aan de daaraan gestelde eisen is voldaan.

- **Artikel 3**

- 1.Het is verboden bedrijfsmatig of anders dan om niet tabaksproducten te verstrekken of daartoe aanwezig te hebben, indien die producten niet aan de krachtens [artikel 2](#) gestelde eisen voldoen.
- 2.Bij algemene maatregel van bestuur kan worden bepaald dat het eerste lid niet van toepassing is indien aannemelijk wordt gemaakt dat het produkt voor uitvoer is bestemd of is bestemd om te worden vernietigd dan wel in overeenstemming te worden gebracht met de daaraan gestelde eisen.

- **Artikel 3a**

Het is verboden tabaksproducten, bestemd voor oraal gebruik anders dan roken of pruimen, in de vorm van poeder, fijne deeltjes of een combinatie van deze vormen dan wel in vormen die eruitzien als levensmiddelen, bedrijfsmatig te verstrekken of daartoe aanwezig te hebben.

- **Artikel 3b**

- **1.** Tabaksproducenten en -importeurs zijn verplicht jaarlijks bij Onze Minister een lijst in te dienen van alle ingrediënten, met opgave van de hoeveelheden, die voor de productie van hun tabaksproducten worden gebruikt, opgesplitst naar merk en type per eenheid product.
- **2.** Bij de lijst gaat een verklaring waarin wordt uiteengezet waarom de ingrediënten aan de tabaksproducten worden toegevoegd. De functie en de categorie ervan worden vermeld. Bij de lijst gaan tevens de voor de producent of de importeur beschikbare toxicologische gegevens betreffende de ingrediënten in verbrande en onverbrande vorm, naar gelang van het geval, waarbij in het bijzonder de gevolgen daarvan voor de gezondheid worden vermeld en mogelijke verslavende effecten in aanmerking worden genomen. De lijst wordt opgesteld in afnemende volgorde naar gewicht van de respectieve ingrediënten van het product.
- **3.** Bij regeling van Onze Minister kunnen nadere regels worden gesteld omtrent de lijst, het tijdstip waarop de lijst moet worden ingediend, alsmede de bij te voegen bescheiden en gegevens.
- **4.** Onze Minister draagt op een door hem te bepalen wijze zorg voor openbaarmaking van de in het eerste en tweede lid bedoelde lijst van ingrediënten en de in het derde lid bedoelde bescheiden en gegevens. Daarbij blijft de openbaarmaking van bedrijfs- en fabricagegegevens achterwege, voor zover het belang van openbaarmaking niet opweegt tegen de onevenredige benadeling van de verstrekker van die gegevens.
- **5.** Alle ingevolge dit artikel verstrekte gegevens worden door Onze Minister jaarlijks aan de Commissie voor de Europese Gemeenschappen gezonden.

- **Artikel 3c**

- **1.** Tabaksproducenten en -importeurs zijn verplicht medewerking te verlenen aan door Onze Minister ingestelde, aangewezen of goedgekeurde metingen en onderzoeken, die tot doel hebben na te gaan wat het gehalte is aan teer, nicotine, koolmonoxide en andere stoffen die tabaksproducten, opgesplitst naar merk en type per eenheid product, voortbrengen, alsook om de gevolgen van deze andere stoffen voor de gezondheid na te gaan, daarbij onder meer rekening houdend met het inherente gevaar van afhankelijkheid.
- **2.** De metingen en onderzoeken voor gehalten aan teer, nicotine en koolmonoxide worden uitgevoerd of geverifieerd door laboratoria die zijn erkend door en onder toezicht staan van Onze Minister.
- **3.** De resultaten van de metingen en onderzoeken worden jaarlijks aan Onze Minister overgelegd of zo veel minder frequent als bij regeling van Onze Minister is bepaald.

-
- 4. Bij regeling van Onze Minister kunnen nadere regels worden gesteld omtrent de wijze waarop toepassing wordt gegeven aan het eerste, tweede en derde lid.

- **Artikel 3d**

Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld omtrent de erkenning van laboratoria, die metingen en onderzoeken als bedoeld in [artikel 3c](#) verrichten.

- **Artikel 3e**

Met ingang van 30 september 2003 is het verboden op de verpakking van tabaksproducten teksten, namen, handelsmerken en figuratieve of andere tekens te gebruiken, die de suggestie wekken dat een bepaald tabaksproduct minder schadelijk is dan een ander tabaksproduct.

- **§ 3. Reclame- en sponsoringbeperkingen**

- **Artikel 4**

- 1. Radio- en televisieprogramma's mogen geen reclameboodschappen dan wel telewinkelboodschappen als bedoeld in de [Mediawet](#) voor tabaksproducten bevatten.
- 2. Het eerste lid is niet van toepassing op ander programma-aanbod dan het radio- en televisieprogramma-aanbod van:
 - a. de publieke mediadiensten, bedoeld in [hoofdstuk 2 van de Mediawet 2008](#); en
 - b. commerciële media-instellingen als bedoeld in [artikel 1.1 van de Mediawet 2008](#).

- **Artikel 5**

- 1. Onverminderd [artikel 4](#) is elke vorm van reclame en sponsoring verboden.
- 2. Het eerste lid geldt niet, indien een naam die reeds te goeder trouw wordt gebruikt voor zowel tabaksproducten als andere producten of diensten welke door een zelfde onderneming of door verschillende ondernemingen in de handel zijn gebracht of worden aangeboden, voor reclame voor die andere producten of diensten wordt gebruikt en die naam gebruikt wordt in een duidelijk andere presentatievorm dan die waarin hij voor het tabaksproduct wordt gebruikt, met uitsluiting van enig ander onderscheidend teken dat reeds voor een tabaksproduct gebruikt wordt.
- 3. Het eerste lid geldt evenmin voor:
 - a. commerciële mededelingen in de pers en andere gedrukte publicaties, alsmede in diensten van de informatiemaatschappij, die de aanprijzing van een tabaksproduct tot doel dan wel rechtstreeks of onrechtstreeks tot gevolg hebben, en die:
 - 1°. uitsluitend bestemd zijn voor personen die werkzaam zijn in de tabakshandel; of

-
- **2°**.worden gedrukt en uitgegeven in, dan wel worden verleend vanuit landen buiten de Europese Unie, mits deze niet hoofdzakelijk voor landen binnen de Europese Unie bestemd zijn;
 - **b.**de reguliere presentatie van te koop aangeboden tabaksproducten door middel van het tonen daarvan in een gesloten verpakking tegen een neutrale achtergrond en de normale prijsaanduiding daarvan in tabaksverkooppunten, met dien verstande dat de verpakkingseis niet geldt voor sigaren, pijptabak en pruimtabak in een tabaksspecialzaak;
 - **c.**uitsluitend voor de koper van tabaksproducten bestemde reclame in een tabaksspecialzaak of aan de voorgevel daarvan, dan wel in een met een afsluitbare eigen toegang duidelijk afgescheiden tabaksverkooppunt in een levensmiddelenzaak of een warenhuis, mits de reclame niet op minderjarigen is gericht en:
 - **1°**.aan de voorgevel van een tabaksspecialzaak in totaal niet meer dan 2 m² beslaat;
 - **2°**.voor zover aanwezig in een afgescheiden tabaksverkooppunt in een levensmiddelenzaak of een warenhuis alleen is bevestigd aan, op, in of tegen het gedeelte van de besloten ruimte dat bestemd is voor de presentatie van tabaksproducten en uitsluitend is gericht op personen die in het tabaksverkooppunt zelve aanwezig zijn;
 - **3°**.voldoet aan de bij ministeriële regeling te stellen voorschriften.
 - **4.**In afwijking van het eerste lid is de sponsoring van radioprogramma's toegestaan, indien en voorzover dit geschiedt door ondernemingen waarvan de hoofdactiviteit niet wordt gevormd door de vervaardiging of de verkoop van tabaksproducten.
 - **5.**Iedere uitreiking om niet of tegen een symbolische vergoeding, die het aanprijzen van een tabaksproduct ten doel of tot rechtstreeks of onrechtstreeks gevolg heeft, is verboden.
 - **6.**Bij algemene maatregel van bestuur kunnen in het bijzonder voor minderjarigen bestemde goederen en diensten worden aangewezen, die niet bedrijfsmatig mogen worden verstrekt in tabaksspecialzaken en in afgescheiden tabaksverkooppunten in levensmiddelenzaken en warenhuizen, indien daar reclame voor tabaksproducten wordt gemaakt.
 - **Artikel 5a**
 - **1.**Het is verboden voor een tabaksproduct een naam, een merk, een symbool of enig ander onderscheidend teken van een ander product of van een andere dienst te gebruiken, tenzij dit tabaksproduct reeds vóór de datum van inwerkingtreding van het in [artikel 5, eerste lid](#), bedoelde verbod onder die naam, dat merk of symbool, dan wel met dat onderscheidende teken, in de handel was.
 - **2.**Het is verboden voor producten of diensten, die na de datum van inwerkingtreding van het in [artikel 5, eerste lid](#), bedoelde verbod op de markt worden gebracht, een naam, merk, symbool of een ander onderscheidend teken te gebruiken dat eerder al voor een tabaksproduct werd gebruikt, tenzij de naam, het merk, het symbool of het andere onderscheidende teken van het product of de dienst in een duidelijk andere vorm dan die van het tabaksproduct wordt gepresenteerd.

- **Artikel 5b**

- 1. Op vordering van een rechtspersoon als bedoeld in het derde lid kan reclame of sponsoring, die in strijd is met het bepaalde in de [artikelen 5 of 5a](#), onrechtmatig worden verklaard.
- 2. De vordering kan worden ingesteld tegen degene die verantwoordelijk is voor de reclame of sponsoring.
- 3. De vordering komt toe aan rechtspersonen met volledige rechtsbevoegdheid, die tot doel hebben de preventie van roken, het stoppen met roken of de behartiging van de belangen van jongeren, consumenten of niet-rokers.
- 4. De eiser is niet ontvankelijk, indien niet blijkt dat hij, alvorens de vordering in te stellen, de verantwoordelijke de gelegenheid heeft geboden om de reclame of de sponsoring te verwijderen, dan wel, als [artikel 5, derde lid](#), van toepassing is, de reclame of sponsoring zodanig te wijzigen dat de bezwaren die grond voor de vordering zouden opleveren, zijn weggenomen. Een termijn van twee weken na schriftelijke kennisgeving van de bezwaren is daartoe in elk geval voldoende.

- **Artikel 5c**

- 1. De rechtbank te Rotterdam is bij uitsluiting bevoegd tot kennisneming van vorderingen als bedoeld in [artikel 5b](#).
- 2. De in [artikel 5b](#) bedoelde rechtspersonen hebben de bevoegdheden, geregeld in de [artikelen 285 en 376 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering](#); [artikel 379 van dat wetboek](#) is niet van toepassing.
- 3. Op vordering van de eiser kan aan de uitspraak worden verbonden:
 - a. een verbod van de reclame of de sponsoring;
 - b. een gebod tot het verwijderen of doen verwijderen, dan wel tot het wijzigen of doen wijzigen, van de reclame of de sponsoring;
 - c. een veroordeling tot het openbaar maken of laten openbaar maken van de uitspraak, zulks op door de rechter te bepalen wijze en op kosten van de door de rechter aan te geven partij of partijen.
- 4. De rechter kan in zijn uitspraak aangeven op welke wijze de inbreuk op [artikel 5](#) of [5a](#) wordt weggenomen.
- 5. Geschillen ter zake van de tenuitvoerlegging van de in het derde lid bedoelde veroordelingen, alsmede van de veroordeling tot betaling van een dwangsom, zo deze is opgelegd, worden bij uitsluiting door de rechtbank te Rotterdam beslist.

- **Artikel 6**

In afwijking van [artikel 8:7 van de Algemene wet bestuursrecht](#) is voor beroep tegen besluiten op grond van deze wet de rechtbank te Rotterdam bevoegd.

- **§ 4. Verkoopbeperkingen**

- **Artikel 7**

- **1.**Het is verboden in de instellingen, diensten en bedrijven, die door de Staat of andere openbare lichamen worden beheerd, bedrijfsmatig of anders dan om niet tabaksproducten aan particulieren te verstrekken of met dat doel aanwezig te hebben. Het verbod geldt niet in bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen.
- **2.**Het is verboden in inrichtingen voor gezondheidszorg, welzijn, maatschappelijke dienstverlening, kunst en cultuur, sport, sociaal-cultureel werk of onderwijs, voor zover die inrichtingen behoren tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorieën, bedrijfsmatig of anders dan om niet tabaksproducten aan particulieren te verstrekken of met dat doel aanwezig te hebben.
- **3.**Het is verboden in bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorieën van bedrijven en organisaties bedrijfsmatig of anders dan om niet tabaksproducten aan particulieren te verstrekken of met dat doel aanwezig te hebben.

- **Artikel 8**

- **1.**Het is verboden bedrijfsmatig of anders dan om niet tabaksproducten te verstrekken aan een persoon van wie niet is vastgesteld dat deze de leeftijd van 16 jaar heeft bereikt. Onder verstrekken wordt eveneens begrepen het verstrekken van een tabaksproduct aan een persoon van wie is vastgesteld dat deze de leeftijd van 16 jaar heeft bereikt, welk tabaksproduct echter kennelijk bestemd is voor een persoon van wie niet is vastgesteld dat deze de leeftijd van 16 jaar heeft bereikt.
- **2.**De vaststelling, bedoeld in het eerste lid, blijft achterwege, indien het een persoon betreft die onmiskenbaar de leeftijd van 16 jaar heeft bereikt. De vaststelling geschiedt aan de hand van een document als bedoeld in [artikel 1, eerste lid, van de Wet op de identificatieplicht](#), dan wel een bij of krachtens algemene maatregel van bestuur aangewezen document.
- **3.**Op plaatsen waar bedrijfsmatig of anders dan om niet tabaksproducten aan particulieren plegen te worden verstrekt, dient duidelijk zichtbaar en goed leesbaar te worden aangegeven dat aan personen jonger dan 16 jaar geen tabaksproducten worden verstrekt. Onze Minister kan daaromtrent nadere regels stellen en een model voorschrijven.

- **Artikel 9**

- **1.**Het is verboden bedrijfsmatig tabaksproducten gratis aan particulieren uit te reiken, toe te zenden of op enigerlei andere wijze beschikbaar te stellen.
- **2.**Het is verboden bedrijfsmatig of anders dan om niet sigaretten aan particulieren te verstrekken of met dat doel aanwezig te hebben anders dan in een gesloten verpakking, die niet zonder kenbare beschadiging kan worden geopend.
- **3.**Het is verboden sigaretten in een verpakking van minder dan negentien stuks, behoudens uitzonderingen bij ministeriële regeling, in de handel te brengen of daartoe aanwezig te hebben.

-
- 4. Bij algemene maatregel van bestuur kunnen methoden voor het bedrijfsmatig of anders dan om niet verstrekken van tabaksproducten aan particulieren zonder ter hand stelling door tussenkomst van een verstreckende persoon worden verboden. Op het verbod kunnen, overeenkomstig bij algemene maatregel van bestuur gestelde regelen, beperkingen worden aangebracht.

- **§ 5. Rookverboden**

- **Artikel 10**

- 1. Voor de instellingen, diensten en bedrijven die door de Staat en de openbare lichamen worden beheerd, worden door het bevoegde orgaan zodanige maatregelen getroffen, dat van de daardoor geboden voorzieningen gebruik kan worden gemaakt en de werkzaamheden daarin kunnen worden verricht zonder daarbij hinder of overlast van roken te ondervinden.
- 2. Tot de maatregelen, bedoeld in het eerste lid, behoort in ieder geval het instellen, aanduiden en handhaven van een rookverbod in ruimten, behorende tot bij algemene maatregel van bestuur, aangewezen categorieën. Op het verbod kunnen, overeenkomstig bij de algemene maatregel van bestuur gestelde regelen, beperkingen worden aangebracht.

- **Artikel 11**

- 1. Bij algemene maatregel van bestuur kan aan degenen die - anders dan in een hoedanigheid als bedoeld in [artikel 10](#) - het beheer hebben over gebouwen of inrichtingen voor gezondheidszorg, welzijn, maatschappelijke dienstverlening, kunst en cultuur, sport, sociaal-cultureel werk of onderwijs, voor zover die gebouwen of inrichtingen behoren tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorieën, de verplichting worden opgelegd tot het treffen van maatregelen als bedoeld in [artikel 10, eerste lid](#).
- 2. [Artikel 10, tweede lid](#), is van overeenkomstige toepassing.

- **Artikel 11a**

- 1. Werkgevers zijn verplicht zodanige maatregelen te treffen dat werknemers in staat worden gesteld hun werkzaamheden te verrichten zonder daarbij hinder of overlast van roken door anderen te ondervinden.
- 2. Exploitanten van middelen voor personenvervoer zijn verplicht zodanige maatregelen te treffen dat passagiers in staat worden gesteld hun reis te volbrengen zonder daarbij hinder of overlast van roken te ondervinden.
- 3. Nederlandse luchtvaartmaatschappijen zijn verplicht zodanige maatregelen te treffen dat passagiers aan boord van hun vliegtuigen tijdens het gebruik voor de burgerluchtvaart op vluchten van en naar op Nederlands grondgebied gelegen luchthavens in staat worden gesteld hun reis te volbrengen zonder daarbij hinder of overlast van roken te ondervinden.
- 4. Diegenen die – anders dan in een hoedanigheid als bedoeld in [artikel 10](#) of [11](#) – het beheer hebben over voor het publiek toegankelijke gebouwen, voor zover die gebouwen behoren tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorieën, zijn verplicht tot het treffen van maatregelen als bedoeld in [artikel 10, eerste lid](#).

-
- **5.** Bij algemene maatregel van bestuur kunnen op de in dit artikel bedoelde verplichtingen beperkingen worden aangebracht. Zo kan worden bepaald dat de verplichtingen, bedoeld in het eerste lid, niet gelden voor bij die maatregel aangewezen:
 - **a.** categorieën van werkgevers;
 - **b.** ruimten in gebouwen;
 - **c.** andere plaatsen waar werkzaamheden worden verricht.

Daarbij kunnen nadere regels worden gesteld.

-

- **Artikel 11b**

- **1.** Onze Minister kan een bestuurlijke boete opleggen ter zake van overtreding van het bepaalde bij of krachtens de [artikelen 2, 3, 3a, 3b, 3c, 3e, 4, 5, 5a, 7, 8, 9, 10, 11, 11a](#) of [18](#).
- **2.** De hoogte van de bestuurlijke boete wordt bepaald op de wijze als voorzien in de [bijlage](#), met dien verstande dat de wegens een afzonderlijke overtreding te betalen geldsom ten hoogste:
 - **a.** € 450 000 bedraagt wegens overtreding van [artikel 5](#) of [5a](#), indien die overtreding is begaan door een fabrikant, groothandel of importeur van tabaksproducten;
 - **b.** € 4 500 bedraagt in andere dan de onder a bedoelde gevallen.
- **3.** In afwijking van het eerste lid kan de overtreding niet met een bestuurlijke boete worden afgedaan, indien de in de [bijlage](#) ter zake van de overtreding voorziene bestuurlijke boete aanmerkelijk wordt overschreden door het met de overtreding behaalde economische voordeel.

- **Artikel 11c**

- **1.** De [bijlage](#) bepaalt bij elke daarin omschreven overtreding het bedrag van de deswege op te leggen bestuurlijke boete.
- **2.** Bij algemene maatregel van bestuur kan de [bijlage](#) worden gewijzigd.
- **3.** Een krachtens het tweede lid vastgestelde algemene maatregel van bestuur treedt niet eerder in werking dan acht weken na de datum van uitgifte van het Staatsblad, waarin hij is geplaatst. Van de plaatsing wordt onverwijld mededeling gedaan aan de beide kamers der Staten-Generaal.
- **4.** Een algemene maatregel van bestuur als bedoeld in het tweede lid wordt vastgesteld op voordracht van Onze Minister, in overeenstemming met Onze Minister van Justitie.

- **Artikel 11d [Vervallen per 01-07-2009]**

- **Artikel 11e [Vervallen per 01-07-2009]**

- **Artikel 11f [Vervallen per 01-07-2009]**

-
- **Artikel 11g [Vervallen per 01-07-2009]**

- **Artikel 11h [Vervallen per 01-07-2009]**

- **Artikel 11i [Vervallen per 01-07-2009]**

- **Artikel 11j [Vervallen per 01-07-2009]**

- **§ 6. Verdere bepalingen**

- **Artikel 12**

De voordracht voor een algemene maatregel van bestuur krachtens [artikel 7](#), [artikel 9](#), vierde lid, en [artikel 11a](#), wordt niet eerder gedaan dan vier weken nadat het ontwerp aan de beide kamers der Staten-Generaal is overgelegd.

- **Artikel 13**

- 1. Met het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze wet zijn belast de bij besluit van Onze Minister aangewezen ambtenaren.
- 2. Van een besluit als bedoeld in het eerste lid wordt mededeling gedaan door plaatsing in de *Staatscourant*.

- **Artikel 14 [Vervallen per 01-01-1998]**

- **Artikel 15**

Van elke krachtens [artikel 5:18 van de Algemene wet bestuursrecht](#) onderzochte zaak wordt aan de belanghebbende op diens verzoek een vergoeding gegeven ter grootte van het bedrag waarmee haar verkoopwaarde ten gevolge van het onderzoek is verminderd.

- **Artikel 16 [Vervallen per 01-01-1998]**

- **Artikel 17**

De toezichthouders zijn bevoegd, met medeneming van de benodigde apparatuur, een woning binnen te treden zonder toestemming van de bewoner, voor zover dit binnentreden beperkt blijft tot het zich begeven naar en het betreden van de in de woning aanwezige bedrijfsruimten.

- **Artikel 18**

In het belang van de volksgezondheid kunnen voorts bij algemene maatregel van bestuur regels worden gesteld ter uitvoering van een bindende regeling inzake tabaksproducten, die krachtens het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap tot stand is gekomen.

- **Artikel 19 [Vervallen per 01-01-1998]**

- **Artikel 20**

[Bevat wijzigingen in andere regelgeving.]

- **Artikel 21**

Deze wet kan worden aangehaald als: Tabakswet.

- **Artikel 22**

De artikelen van deze wet treden in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip, dat voor de verschillende artikelen of onderdelen daarvan verschillend kan worden gesteld.

- Lasten en bevelen dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven te 's-Gravenhage, 10 maart 1988

Beatrix

De Staatssecretaris van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur,
D. J. D. Dees

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
A. J. Evenhuis

Uitgegeven de achtentwintigste juli 1988

De Minister van Justitie,

F. Korthals Altes

- **Bijlage bij de Tabakswet**

Bijlage als bedoeld in [artikel 11b](#) inzake bestuurlijke boeten, bevattende de tarieven voor overtredingen als bedoeld in [artikel 1, onderdeel d](#)

De overtredingen zijn ingedeeld in drie categorieën, te weten A, B en C.

Categorie A

Onder categorie A vallen de overtredingen door fabrikanten, groothandelaren en importeurs van tabaksproducten, alsmede eigenaren en exploitanten van tabaksverkooppunten, -speciaalzaken en tabaksautomaten met betrekking tot reclame, sponsoring, gratis uitreiking, lijsten en verklaringen inzake tabaksingrediënten, metingen en onderzoeken in laboratoria, erkenning van die laboratoria, aanduidingen op de verpakking, alsmede uitvoeringsvoorschriften dienaangaande gesteld bij algemene maatregel van bestuur of ministeriële regeling, al dan niet ter uitvoering van een regeling krachtens het EU-verdrag.

Dit betreft in concreto:

- [Artikel 3, eerste lid](#): niet naleven van het verbod tabaksproducten bedrijfsmatig of anders dan om niet te verstrekken of daartoe aanwezig te hebben, indien die producten niet aan de krachtens [artikel 2](#) gestelde eisen voldoen.
- [Artikel 3a](#): niet naleven van het verbod op het bedrijfsmatig verstrekken of daartoe aanwezig hebben van tabaksproducten, bestemd voor oraal gebruik anders dan roken of pruimen, in de vorm van poeder, fijne deeltjes of een combinatie van deze vormen dan wel in vormen die eruitzien als levensmiddelen.
- [Artikel 3b, eerste lid](#): niet, te laat, onjuist of onvolledig indienen van de lijst met tabaksingrediënten.
- [Artikel 3b, tweede lid](#): niet, te laat, onjuist of onvolledig indienen van de verklaring bij de lijst met tabaksingrediënten.
- [Artikel 3b, derde lid](#): niet naleven van de ingevolge dit artikel bij ministeriële regeling gestelde voorschriften.
- [Artikel 3c, eerste lid](#): niet naleven van de verplichting tot medewerking aan metingen en onderzoeken in laboratoria.
- [Artikel 3c, vierde lid](#): niet naleven van de ingevolge dit artikel bij ministeriële regeling gestelde voorschriften.

-
- [Artikel 3d](#): niet naleven van de ingevolge dit artikel bij of krachtens algemene maatregel van bestuur gestelde voorschriften inzake de erkenning van laboratoria.
 - [Artikel 3e](#): overtreden van het verbod op de verpakking van tabaksproducten, teksten, namen, handelsmerken en figuratieve of andere tekens te gebruiken, die de suggestie wekken dat een bepaald tabaksproduct minder schadelijk is dan een ander tabaksproduct.
 - [Artikel 4, eerste lid](#): overtreden van het verbod op reclameboodschappen voor tabaksproducten in radio- en televisieprogramma's.
 - [Artikel 5, eerste lid](#): overtreden van het verbod, onverminderd [artikel 4](#) en met inachtneming van [artikel 5, tweede en derde lid](#), op elke vorm van reclame en sponsoring.
 - [Artikel 5, vijfde lid](#): overtreden van het verbod op uitreiking, om niet of tegen een symbolische vergoeding, die het aanprijzen van een tabaksproduct ten doel of tot rechtstreeks of onrechtstreeks gevolg heeft.
 - [Artikel 5a, eerste lid](#): overtreden van het verbod op gebruik voor een tabaksproduct van een naam, een merk, een symbool of enig ander onderscheidend teken van een ander product of van een andere dienst, tenzij dit tabaksproduct reeds vóór de datum van inwerkingtreding van het in [artikel 5, eerste lid](#), bedoelde verbod onder die naam, dat merk of symbool, dan wel met dat onderscheidende teken, in de handel was.
 - [Artikel 5a, tweede lid](#): overtreden van het verbod op gebruik van een naam, merk, symbool of een ander onderscheidend teken dat eerder al voor een tabaksproduct werd gebruikt, voor producten of diensten, die na de datum van inwerkingtreding van het in [artikel 5, eerste lid](#), bedoelde verbod op de markt worden gebracht; dit tenzij de naam, het merk, het symbool of het andere onderscheidende teken van het product of de dienst in een duidelijk andere vorm wordt gepresenteerd dan die van het tabaksproduct.
 - [Artikel 9, eerste lid](#): overtreden van het verbod om bedrijfsmatig tabaksproducten gratis aan particulieren uit te reiken, toe te zenden, of op enigerlei andere wijze beschikbaar te stellen.
 - [Artikel 18](#): overtreden van regels, gesteld bij algemene maatregel van bestuur, ter uitvoering van een bindende regeling inzake tabaksproducten, die krachtens het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap is tot stand gekomen.

Overtredingen door fabrikanten, groothandelaren en importeurs van tabaksproducten van de verboden neergelegd in de [artikelen 5](#) en [5a](#) worden bestraft met een bestuurlijke boete van € 45.000. Dit bedrag wordt verhoogd tot € 135.000 indien degene aan wie de overtreding kan worden toegerekend voor een soortgelijke overtreding eerder is beboet er nog geen twee jaar zijn verlopen sinds die eerdere

bestuurlijke boete onherroepelijk is geworden. Dit bedrag wordt verhoogd tot € 225.000, wanneer binnen drie jaar na het onherroepelijk zijn van de bestuurlijke boete voor de eerste overtreding dezelfde overtreding voor de derde keer wordt begaan en tot € 450.000 wanneer binnen vijf jaar na het onherroepelijk zijn van de bestuurlijke boete voor de eerste overtreding hetzelfde voorschrift voor de vierde keer wordt overtreden. Overtredingen van de [artikelen 5](#) en [5a](#) door anderen worden bestraft met een bestuurlijke boete van € 4 500. Andere overtredingen behorend tot categorie A, door wie ook begaan, worden eveneens bestraft met een bestuurlijke boete van ten hoogste € 4 500. Het bedrag van € 450 wordt telkens verhoogd tot € 1350, indien degene aan wie de overtreding kan worden toegerekend voor een soortgelijke overtreding eerder is beboet en er nog geen twee jaar zijn verlopen sinds die eerdere bestuurlijke boete onherroepelijk is geworden. Dit bedrag wordt verhoogd tot € 2250, wanneer binnen drie jaar na het onherroepelijk zijn van de bestuurlijke boete op de eerste overtreding dezelfde overtreding voor de derde keer wordt begaan en tot € 4500 wanneer binnen vijf jaar na het onherroepelijk zijn van de bestuurlijke boete voor de eerste overtreding hetzelfde voorschrift voor de vierde keer wordt overtreden.

Categorie B

Onder categorie B vallen de overtredingen met betrekking tot bedrijfsmatig verstrekken van bij algemene maatregel van bestuur aangewezen, in het bijzonder voor minderjarigen bestemde, goederen en diensten, bedrijfsmatig of anders dan om niet aan particulieren verstrekken of met dat doel aanwezig hebben van tabaksproducten op plaatsen waar dit verboden is (verkoopverbod), bedrijfsmatig of anders dan om niet verstrekken van tabaksproducten aan personen jonger dan zestien jaar, verzuimen de mededeling te plaatsen dat niet wordt verstrekt aan personen jonger dan zestien jaar, bedrijfsmatig of anders dan om niet verstrekken van onverpakte sigaretten aan particulieren, kleinverpakking van sigaretten en verstrekken zonder ter hand stelling door een tussenpersoon.

Dit betreft in concreto:

- [Artikel 5, vijfde lid](#): overtreden van het verbod op het bedrijfsmatig verstrekken, in tabaksspeciaalzaken en in afgescheiden tabaksverkooppunten in levensmiddelenzaken en warenhuizen, indien daar reclame voor tabaksproducten wordt gemaakt, van in het bijzonder voor minderjarigen bestemde goederen en diensten die bij algemene maatregel van bestuur zijn aangewezen als goederen en diensten die in zulke tabaksspeciaalzaken en tabaksverkooppunten niet bedrijfsmatig mogen worden verstrekt.
- [Artikel 7, eerste lid](#): overtreden van het verbod om in de instellingen, diensten en bedrijven die door de Staat of andere openbare lichamen worden beheerd, behoudens in bij algemene maatregel van bestuur aangewezen gevallen, bedrijfsmatig of anders dan om niet tabaksproducten aan particulieren te verstrekken of met dat doel aanwezig te hebben.
- [Artikel 7, tweede lid](#): overtreden van het verbod om in inrichtingen voor gezondheidszorg, welzijn, maatschappelijke dienstverlening, kunst en cultuur, sport, sociaal-cultureel werk of onderwijs, voor zover

die inrichtingen behoren tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorieën, bedrijfsmatig of anders dan om niet tabaksproducten aan particulieren te verstrekken of met dat doel aanwezig te hebben.

- [Artikel 7, derde lid](#): overtreden van het verbod om in bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorieën van bedrijven en organisaties bedrijfsmatig of anders dan om niet tabaksproducten aan particulieren te verstrekken of met dat doel aanwezig te hebben.
- [Artikel 8, eerste lid](#): overtreden van het verbod om bedrijfsmatig of anders dan om niet tabaksproducten te verstrekken aan een persoon van wie niet is vastgesteld dat deze de leeftijd van zestien jaar heeft bereikt, waarbij onder verstrekken eveneens wordt begrepen het verstrekken van een tabaksproduct aan een persoon van wie is vastgesteld dat deze de leeftijd van 16 jaar heeft bereikt, welk tabaksproduct echter kennelijk bestemd is voor een persoon van wie niet is vastgesteld dat deze de leeftijd van 16 jaar heeft bereikt.
- [Artikel 8, derde lid](#): nalaten om op plaatsen waar bedrijfsmatig of anders dan om niet tabaksproducten aan particulieren plegen te worden verstrekt, duidelijk zichtbaar en goed leesbaar aan te geven dat aan personen jonger dan zestien jaar geen tabaksproducten worden verstrekt en om de hieromtrent door Onze Minister nader gestelde regels en het door Onze Minister voorgeschreven model in acht te nemen
- [Artikel 9, tweede lid](#): overtreden van het verbod om bedrijfsmatig of anders dan om niet sigaretten aan particulieren te verstrekken of met dat doel aanwezig te hebben anders dan in een gesloten verpakking, die niet zonder kenbare beschadiging kan worden geopend.
- [Artikel 9, derde lid](#): overtreden van het verbod om sigaretten in een verpakking van minder dan negentien stuks, behoudens uitzonderingen bij ministeriële regeling, in de handel te brengen of daartoe aanwezig te hebben.
- [Artikel 9, vierde lid](#): overtreden van het verbod om bedrijfsmatig of anders dan om niet tabaksproducten te verstrekken aan particulieren zonder ter hand stelling door tussenkomst van een verstrekkende persoon volgens daartoe bij algemene maatregel van bestuur aangewezen methoden; dit behoudens beperkingen op het verbod, aangebracht overeenkomstig bij die algemene maatregel van bestuur gestelde regelen.

Overtredingen behorend tot categorie B worden bestraft met een bestuurlijke boete van € 450. Dit bedrag wordt verhoogd tot € 1350, indien degene aan wie de overtreding kan worden toegerekend voor een soortgelijke overtreding eerder is beboet en er nog geen twee jaar zijn verlopen sinds die eerdere bestuurlijke boete onherroepelijk is geworden. Dit bedrag wordt verhoogd tot € 2250, wanneer binnen drie jaar na het onherroepelijk zijn van de bestuurlijke boete op de eerste overtreding dezelfde overtreding voor de derde keer wordt begaan en tot € 4500 wanneer binnen vijf jaar na het

onherroepelijk zijn van de bestuurlijke boete voor de eerste overtreding hetzelfde voorschrift voor de vierde keer wordt overtreden.

Categorie C

Onder categorie C vallen overtredingen met betrekking tot het treffen van maatregelen die voorkomen dat overlast of hinder wordt ondervonden van het roken door anderen (rookverbod).

Dit betreft in concreto:

- [Artikel 10, eerste lid](#): nalaten door bevoegde organen voor de instellingen, diensten en bedrijven die door de Staat en de openbare lichamen worden beheerd, zodanige maatregelen te treffen dat van de daardoor geboden voorzieningen gebruik kan worden gemaakt en dat daarin de werkzaamheden kunnen worden verricht zonder daarbij hinder of overlast van roken te ondervinden.
- [Artikel 10, tweede lid](#): nalaten door bevoegde organen binnen de instellingen, diensten en bedrijven die door de Staat en de openbare lichamen worden beheerd, een rookverbod in te stellen, aan te duiden of te handhaven in ruimten, behorende tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorieën; dit behoudens beperkingen op het verbod, aangebracht overeenkomstig bij algemene maatregel van bestuur gestelde regelen.
- [Artikel 11, eerste lid](#): nalaten door degenen – niet zijnde het bevoegd orgaan binnen instellingen, diensten en bedrijven die door de Staat en de openbare lichamen worden beheerd – die het beheer hebben over gebouwen of inrichtingen voor gezondheidszorg, welzijn, maatschappelijke dienstverlening, kunst en cultuur, sport, sociaal-cultureel werk of onderwijs, behorende tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorieën, zodanige maatregelen te treffen dat van de door hen geboden voorzieningen gebruik kan worden gemaakt en daarin de werkzaamheden kunnen worden verricht zonder daarbij hinder of overlast van roken te ondervinden.
- [Artikel 11, tweede lid](#): nalaten door degenen – niet zijnde het bevoegd orgaan binnen instellingen, diensten en bedrijven die door de Staat en de openbare lichamen worden beheerd – die het beheer hebben over gebouwen of inrichtingen voor gezondheidszorg, welzijn, maatschappelijke dienstverlening, kunst en cultuur, sport, sociaal-cultureel werk of onderwijs, behorende tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorieën, een rookverbod in te stellen, aan te duiden en te handhaven in ruimten, behorende tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorieën; dit behoudens beperkingen op het verbod, aangebracht overeenkomstig bij algemene maatregel van bestuur gestelde regelen.
- [Artikel 11a, eerste lid](#): nalaten, behoudens krachtens [artikel 11a, vijfde lid](#), bij algemene maatregel van bestuur aangebrachte beperkingen, door werkgevers zodanige maatregelen te treffen dat werknemers in

staat worden gesteld hun werkzaamheden te verrichten zonder daarbij hinder of overlast van roken door anderen te ondervinden.

- [Artikel 11a, tweede lid](#): nalaten, behoudens krachtens [artikel 11a, vijfde lid](#), bij algemene maatregel van bestuur aangebrachte beperkingen, door exploitanten van middelen voor personenvervoer zodanige maatregelen te treffen dat passagiers in staat worden gesteld hun reis te volbrengen zonder daarbij hinder of overlast van roken te ondervinden.
- [Artikel 11a, derde lid](#): nalaten, behoudens krachtens [artikel 11a, vijfde lid](#), bij algemene maatregel van bestuur aangebrachte beperkingen, door Nederlandse luchtvaartmaatschappijen zodanige maatregelen te treffen dat passagiers aan boord van hun vliegtuigen tijdens het gebruik voor de burgerluchtvaart op vluchten van en naar op Nederlands grondgebied gelegen luchthavens in staat worden gesteld hun reis te volbrengen zonder daarbij hinder of overlast van roken te ondervinden.
- [Artikel 11a, vierde lid](#): nalaten, behoudens krachtens [artikel 11a, vijfde lid](#), bij algemene maatregel van bestuur aangebrachte beperkingen, door degenen die – anders dan in een hoedanigheid als bedoeld in [artikel 10](#) of [11](#) – het beheer hebben over voor het publiek toegankelijke gebouwen, voor zover die gebouwen behoren tot bij algemene maatregel van bestuur aangewezen categorieën, zodanige maatregelen te treffen dat van de door hen geboden voorzieningen gebruik kan worden gemaakt en dat daarin de werkzaamheden kunnen worden verricht zonder daarbij hinder of overlast van roken te ondervinden.

Overtredingen behorend tot categorie C worden bestraft met een bestuurlijke boete van € 300. Dit bedrag wordt verhoogd tot € 600, indien degene aan wie de overtreding kan worden toegerekend voor een soortgelijke overtreding eerder is beboet en er nog geen twee jaar zijn verlopen sinds die eerdere bestuurlijke boete onherroepelijk is geworden. Dit bedrag wordt verhoogd tot € 1200, wanneer binnen drie jaar na het onherroepelijk zijn van de bestuurlijke boete op de eerste overtreding dezelfde overtreding voor de derde keer wordt begaan en tot € 2400 wanneer binnen vijf jaar na het onherroepelijk zijn van de bestuurlijke boete voor de eerste overtreding hetzelfde voorschrift voor de vierde keer wordt overtreden.